

DJEČJI VRTIĆ

„UTRINA“

**KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA „UTRINA“
ZA PEDAGOŠKU GODINU 2020./2021.**

Zagreb, kolovoz, 2020.

Ravnateljica:
Natalija Marincel, prof.

Na temelju članka 15. stavka 4 Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju i članka 20. Statuta Dječjeg vrtića „Utrina“, Upravno vijeće je na 29. sjednici održanoj 31. 08. 2020. godine, na prijedlog ravnateljice donijelo Kurikulum Dječjeg vrtića“Utrina“ za pedagošku godinu 2020./2021.

KLASA: 601-02/20-02/02

URBROJ: 251-600-04-20-01

Zagreb, 31. 08. 2020.

**OSOBNNA KARTA DJEČJEG VRTIĆA
„UTRINA“**

NAZIV: DJEČJI VRTIĆ „UTRINA“

OSNIVAČ : GRAD ZAGREB

OIB: 76109957666

PODRUČNI OBJEKTI: BALOTIN PRILAZ 1
KATIĆEV PRILAZ 1a

TELEFON: 01 / 6673-178
6673-167
6685-542

FAKS: 01 / 6685-542

RAVNATELJICA: NATALIJA MARINCEL

BROJ SKUPINA: 21

SADRŽAJ:

- 1. KURIKULUM**
- 2. NAŠA MISIJA**
- 3. NAŠA VIZIJA**
- 4. OSNOVNE VRIJEDNOSTI I ZADAĆE PREDŠKOLSKOG ODGOJA**
 - 4.1.OSNOVNE VRIJEDNOSTI**
 - 4.2.RAZUMIJEVANJE I SUOSJEĆANJE S DRUGIMA**
 - 4.3.OBJEKTIVNOST I SVEOBUH VATNOST**
 - 5. ZNAČAJKE KURIKULUMA VRTIĆA**
 - 5.1. INTEGRIRANI**
 - 5.2. RAZVOJNI**
 - 5.3. HUMANISTIČKI**
 - 5.4. KONSTRUKTIVISTIČKI I SUKONSTRUTIVISTIČKI**
 - 6.REDOVITI PROGRAMI**
 - 6.1.NAČIN VREDNOVANJA**
 - 6.2.NOSITELJI PROGRAMA**
 - 7.POSEBNI PROGRAMI**
 - 7.1. PROGRAM POTICANJA SENZORNE INTEGRACIJE KOD DJECE JASLIČKE DOBI**
 - 7.2. PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA**
 - 7.3. PROGRAM RADA ZA DJECU S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU**
 - 7.4. PROGRAM OBOGAĆEN LIKOVNO-DRAMSKIM SADRŽAJIMA**
 - 7.5. SPORTSKI PROGRAM**
 - 7.6. MONTESSORI PROGRAM**
 - 7.6. PROGRAM PREDŠKOLE**
 - 8.KRAĆI PROGRAMI**
 - 9.PROJEKTI U VRTIĆU**
 - 9.1.POTICANJE I INTEGRACIJA SVIH OSJETILA**
 - 9.2. PRIHVAĆANJE RAZLIČITOSTI**
 - 9.3. PROGRAMI ZA RODITELJE**
 - 9.4. CAP PROGRAM**
 - 9.5. RESCUE**
 - 9.6. PROMETNI ODGOJ U VRTIĆU**
 - 9.7. EKO PROGRAM**
 - 10.OBRAZOVANJE I USAVRŠAVANJE ODGOJITELJA I STRUČNIH SURADNIKA**
 - 11. STRUČNO RAZVOJNA SLUŽBA**
 - 12.NAČIN OSTVARIVANJA PROGRAMA**
 - 12.1. RADNO VRIJEME VRTIĆA**
 - 12.2. RITAM DANA**
 - 13. NORME I VRIJEDNOSTI**
 - 13.1. CILJEVI KOJIMA BI TREBALO TEŽITI**
 - 13.2. SMJERNICE**

- 14. RAZVOJ I UČENJE**
 - 14.1. CILJEVI KOJIMA BI TREBALO TEŽITI**
 - 14.2. SMJERNICE**
 - 15. UTJECAJ DJETETA**
 - 15.1. CILJEVI KOJIMA BI TREBALO TEŽITI**
 - 15.2. SMJERNICE**
 - 16. PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBITELJ**
 - 16.1. SMJERNICE**
 - 17. VREDNOVANJE I SAMOVREDNOVANJE U VRTIĆU**
 - 18. SIGURNOSNO-ZAŠTITNI PROGRAM I PROTOKOLI POSTUPANJA
U RIZIČNIM SITUACIJAMA**
 - 19. ETIČKI KODEKS**

Razvoj nacionalnog kurikuluma usmjeren je na dijete i predstavlja jedan od glavnih smjerova kurikulumske politike u europskim i drugim zemljama.

Predškolski odgoj je prvi korak u obrazovnom sustavu djece i mladih osoba. Kurikulum se temelji na diobi odgovornosti, gdje država određuje sveopće ciljeve i smjernice za predškolski odgoj, a općenito preuzimaju odgovornost za njihovo provođenje. U svojoj strukturi kurikulum predškolskog odgoja u skladu je s ostalim kurikulumima školskog sustava. Cilj je da kurikulumi predškolskog odgoja, školskog sustava koji također pokriva predškolski razred, te centre za provođenje slobodnog vremena kao i kurikulum za viši srednjoškolski sustav budu povezani te da usvoje istovjetni pogled na znanje, razvoj i učenje.

Ovaj se kurikulum odnosi na predškolski odgoj tj. pedagoške aktivnosti za djecu u ustanovama predškolskog odgoja. Kurikulum usmjerava predškolski odgoj i sadrži zahtjeve koje država propisuje za predškolski odgoj. Također izražava zahtjeve i očekivanja koje bi djeca i roditelji mogli imati od predškolskog odgoja.

Kurikulum su određene osnovne vrijednosti predškolskog odgoja, zadaci, ciljevi i smjernice za predškolske aktivnosti. Kurikulum je također osnova za ocjenjivanje uvjeta kvalitete kada se bude određivalo zadovoljava li određena ustanova postavljene uvjete. Kurikulum usmjerava predškolski odgoj i sadrži zahtjeve koje država propisuje za predškolski odgoj. Također izražava zahtjeve i očekivanja koja bi djeca i roditelji mogli imati u predškolskom odgoju. Kurikulum su određene osnovne vrijednosti predškolskog odgoja, zadaci, ciljevi i smjernice za predškolske aktivnosti. međutim kurikulumom se ne određuju sredstva postizanja cilja. To je prvenstveno prepušteno djelatnicima predškolskih ustanova. Glavni je organizator odgovoran za stvaranje uvjeta u kojima predškolska ustanova može postići ciljeve programa. Razvoj i učenje pojedinog djeteta podržavat će se uskom suradnjom predškolske ustanove i roditelja.

2. NAŠA MISIJA

Dječji vrtić „Utrina“ je ustanova za rani odgoj i obrazovanje koja djeluje na području grada Zagreba. Kroz provedbu različitih programa utemeljenih na humanističko razvojnom pristupu usmjereni smo razvoju dječjih potencijala, poštivanje dječjih prava i uvažavanje individualnih potreba djece. Svojim djelovanjem pružamo podršku obitelji, pridonosimo razvoju roditeljskih kompetencija i doprinosimo razvoju društvene zajednice.

3. NAŠA VIZIJA

Vrtić kao mjesto rasta i razvoja svakog pojedinca u poticajnom okruženju. Stvaranje jednakih mogućnosti za svu djecu, poštivanje i uvažavanje različitosti, poštivanje različitih interesa.

4. OSNOVNE VRIJEDNOSTI I ZADAĆE PREDŠKOLSKOG ODGOJA

4.1. OSNOVNE VRIJEDNOSTI

Demokracija čini osnovni temelj predškolskog odgoja. Stoga bi sve predškolske aktivnosti trebale biti izvođene u skladu s osnovnim demokratskim vrijednostima. Svaki djelatnik u predškolskoj ustanovi trebao bi promicati poštivanje suštinskih vrijednosti svake osobe, kao i poštivanje prema okolišu koji dijelimo.

Važna zadaća predškolskog odgoja je utemeljiti vrijednosti na kojima se zasniva naše društvo, te pomoći djeci da ih usvoje. Nepovredivost ljudskog života, osobna sloboda i poštenje, jednaka vrijednost svih ljudi, jednakost spolova, kao i solidarnost s nemoćnima i ranjivima, sve su to vrijednosti koje vrtić treba promicati u svom radu s djecom.

Temelji na kojima ove vrijednosti počivaju izraz su etičnog stava koji treba obilježavati sve aktivnosti. Briga i obzirnost prema drugim osobama, kao i pravda i jednakost, te prava svakog pojedinca bit će istaknuta i jasno izražena u svim predškolskim aktivnostima. Djeca etičke vrijednosti i norme usvajaju prvenstveno kroz konkretna iskustva. Ponašanje odraslih utječe na djetetovo razumijevanje i poštivanje prava i obveza koje se primjenjuju u demokratskom društvu. Stoga odrasli imaju važnu ulogu kao uzor.

Kako bi se podržale ove osnovne vrijednosti, nužno je da stavovi iz kojih one proizlaze budu jasno izražene kroz dnevne aktivnosti. Aktivnosti u predškolskom odgoju treba provoditi na demokratski način, kako bi se kod djece stvorio temelj za rastući osjećaj odgovornosti i njihovo zanimanje za aktivno sudjelovanje u društvu.

4.2. RAZUMJEVANJE I SUOSJEĆANJE S DRUGIMA

U predškolskom odgoju treba voditi računa da se razvijaju sposobnosti da dijete preuzme odgovornost i upravljanje svojim društvenim životom, kako bi u ranoj dobi bili stvoreni temelji solidarnosti i tolerancije.

Predškolskim bi se odgojem trebalo potaknuti djetetovo suosjećanje i empatija za druge. Sve bi aktivnosti trebale biti obilježene brigom za pojedinca s težnjom razvijanja osjećaja empatije i uvažavanja drugih, te težnjom za otvorenosti i poštivanjem različitih načina života i razmišljanja. Podršku također treba dati djetetovoj potrebi da razmišlja i podjeli svoja razmišljanja o problemima s kojima se u životu susreće.

Rastuća međugranična pokretljivost uzrokom je kulturne raznolikosti u predškolskim ustanovama, što djeci daje priliku da nauče poštovati i uvažavati svakog pojedinca bez obzira na njegovo podrijetlo.

4.3. OBJEKTIVNOST I SVEOBUH VATNOST

Predškolski bi odgoj trebao biti otvoren prema raznim zamislama i trebao bi ih poticati. Djeca bi trebala imati priliku stvoriti svoje osobno mišljenje i odlučiti se za izbor. Potpunim sudjelovanjem i povjerenjem u njihove osobne sposobnosti pomoći djetetu da raste i razvija

se u sigurnu i sretnu osobu. Nastojat ćemo pružiti mogućnost da se svako dijete uključi u predškolsku ustanovu, odgajajući ih na način da nisu opterećena predrasudama bilo koje vrste.

Svi koji rade u predškolskim ustanovama trebaju podržati osnovne vrijednosti postavljene u ovom kurikulumu, te se vrlo jasno ograditi od svega što se kosi s tim vrijednostima.

Način na koji se odrasli odnose prema dječacima i djevojčicama, kao i zahtjevi koje prema djeci imaju, pridonose njihovom stavu prema razlikama među spolovima. Predškolskim se odgojem treba djelovati protiv tradicionalnih spolnih obrazaca i uloga. Djevojčice i dječaci bi u predškolskim ustanovama trebali imati istovjetne uvijete razvijanja i istraživanja svojih osobnosti i interesa, bez ograničenja koji uvjetuju spolni stereotipi.

Bez obzira gdje se nalazila predškolska bi ustanova trebala težiti postizanju ciljeva pedagoških aktivnosti. Njezin bi rad trebala obilježavati briga za blagostanje svakog pojedinog djeteta, briga za sigurnost, te briga za razvoj i učenje. U obzir treba uzeti promjenjive uvijete i potrebe djece, što znači da predškolski odgoj ne može biti svuda ustrojen na isti način, te da sredstva ne moraju biti raspoređena istovjetno.

Predškolski bi odgoj trebao postaviti temelje cjeloživotnog učenja. Predškolski bi odgoj trebao biti zabavan, siguran i bogat učenjem za svu djecu. Predškolski bi odgoj djeci trebao osigurati kvalitetne pedagoške aktivnosti, tijekom kojih briga, njega i učenje čine suvislu cjelinu. Razvoj djece u odgovorne osobe i članove društva valja promicati u suradnji s roditeljima.

Predškolske bi ustanove trebale pomagati obiteljima dajući im podršku u njihovom nastojanju da podignu svoju djecu i pomognu im da se razviju i odrastu. Zadatak predškolske ustanove je suradnja s roditeljima, kako bi svako dijete dobilo priliku da se razvije u skladu s vlastitim potencijalima.

Pedagoške bi aktivnosti trebale biti u skladu s potrebama sve djece koja pohađaju ustanovu. Djeca koja povremeno ili na trajnoj osnovi imaju potrebu za većom podrškom nego li druga djeca, trebaju tu podršku i dobiti u skladu sa svojim potrebama i prilikama. Važna je sposobnost djelatnika za razumijevanje i interakciju s djetetom, kao i pridobivanje povjerenja roditelja ukoliko u vrijeme provedeno u predškolskoj ustanovi djeca s poteškoćama imaju potrebu za podrškom. Sva bi djeca trebala imati mogućnost doživljavanja zadovoljstva koje proizlazi iz napretka, prevladavanja teškoća i doživljavanja samih sebe kao vrijednih članova grupe.

Predškolski bi odgoj trebao uzeti u obzir činjenicu da djeca žive u različitim okruženjima, te da sadržaj i značenje nastoje stvoriti iz vlastitih iskustava. Odrasli bi djeci trebali dati podršku pri razvijanju povjerenja i samopouzdanja. Dječju radoznalost, ambicije i zanimanje valja ohrabrivati, a njihovu volju i želju za učenjem poticati. Zadaća predškolskog odgoja nije samo razvijanje djetetovih sposobnosti i kulturne kreativnosti, već i predaja kulturnog nasljeđa,

njihovih vrijednosti, tradicija i povijesti, jezika i znanja, s generacije na generaciju. Društvo postavlja velike zahtjeve pred sposobnost ljudi da žive s vrijednostima kulturne raznolikosti, te da ih razumiju. Predškolska je ustanova društveno i kulturno mjesto sastajanja, koje ima mogućnost osnažiti te sposobnosti, te pripremiti djecu za život u zajednici povećane internacionalizacije. Svijest o njihovom kulturnom nasljeđu i sudjelovanje u kulturi drugih trebalo bi doprinijeti dječjoj sposobnosti da razumiju i suosjećaju s prilikama i vrijednostima drugih. Vrtić može djeci nacionalnih manjina i djece stranim državljanima pomoći da dobiju podršku pri razvijanju dvojne kulturne pripadnosti.

Predškolska ustanova trebala bi osigurati sigurno okruženje, a istovremeno pružiti izazove, te poticati igru i aktivnosti. Ona bi trebala nadahnuti djecu da istražuju svijet koji ih okružuje. Djeca bi u predškolskoj ustanovi trebala susretati odrasle koji u svakom djetetu prepoznaju potencijale i koji se interaktivno posvećuju svakom djetetu ponaosob, kao i grupi djece u cjelini.

Sposobnosti komuniciranja, učenja i suradnje potrebne su vještine u društvu koje karakterizira golem dotok informacija i veliku brzinu promjena. Predškolski odgoj bi trebao osigurati temelje koje će djeci u budućnosti omogućiti da usvoje znanja i vještine koje čine zajednički okvir potreban svima u društvu.

Djeca bi trebala imati mogućnost razvijanja svojih sposobnosti promatranja i razmišljanja. Predškolska bi ustanova trebala biti živo društveno i kulturno okruženje koje djecu potiče na preuzimanje inicijative i razvijanje njihovih društvenih i komunikacijskih sposobnosti. Djeca bi također trebala imati mogućnost da sama detaljnije istraže određeni problem, te da sama iznađu odgovore i rješenja. Uloga igre važna je za proces učenja i razvoja djeteta. Svjesno korištenje igre u svrhu unapređivanja razvoja i učenja svakog pojedinog djeteta trebalo bi biti sveprisutno u predškolskom odgoju. Igra i uživanje u svim oblicima učenja potiče maštu, komunikaciju i sposobnost simboličkog razmišljanja, kao i sposobnost surađivanja i rješavanja problema. Kroz kreativne igre zamišljanja, dijete će dobiti priliku da izražava i radi kroz vlastito iskustvo i osjećaje.

Predškolski bi odgoj trebao promicati učenje, koje pretpostavlja aktivnu raspravu u radnom timu o sadržajima koji čine učenje i znanje.

Znanje je složen pojam, koji se može izraziti na brojne načine: činjenicama, razumijevanjem, vještinama, bliskoću i iskustvom što se međusobno podrazumijeva i isprepleće. Polazna točka predškolskog odgoja je iskustvo koje su djeca već stekla, njihovi interesi, motivacija i težnja za stjecanjem znanja.

Djeca traže znanja i razvijaju se kroz igru, socijalnu interakciju, istraživanje i kreativnost, kao i kroz promatranje, rasprave i razmišljanje. Tematski orijentiran pristup radu može proširiti i obogatiti učenje djeteta.

Učenje bi se trebalo temeljiti ne samo na interakciji odraslih i djece, već i na onome što djeca uče jedna od drugih. Skupinu djece bi trebalo promatrati kao važan i aktivan dio razvoja i učenja. Predškolski odgoj bi trebao djeci pomoći da razviju pozitivnu sliku o sebi kao pojedinaca sa sposobnostima za učenje i kreativnost.

Djeca bi trebala dobiti potporu pri razvijanju povjerenja u vlastitu sposobnost, razmišljanja, djelovanja, kretanja i učenja, tj. Sposobnost razvijanja različitih perspektiva, kao što su intelektualna, jezična, etička, praktična, osjetilna i estetska perspektiva. Djecu bi odrasli trebali voditi i poticati, kako bi ona razvila svoje sposobnosti i usvojila nova znanja i uvide kroz vlastite aktivnosti. Ovim se pristupom pretpostavlja da su oba različita oblika jezika i znanja, kao i različiti načini učenja usklađeni, te da čine cjelinu. Jezik i učenje nerazdvojno su povezani, kao što su povezani jezik i razvoj osobnog identiteta. Predškolski bi odgoj trebao izrazito stimulirati jezični razvoj svakog djeteta, te iskoristiti i poticati njegov interes za pisani jezik.

Stvaranje i komuniciranje različitim oblicima izraza, kao što su slike, pjesme i glazba, drama, ritam, ples i pokret, te govorni i pisani jezik, čine sadržaj i metodu koju bi predškolski odgoj trebao koristiti u promicanju razvoja i podučavanju djeteta. To također podrazumljeva građenje, crtanje, korištenje raznih materijala i tehnologija. Multimediji i informacijska tehnologija mogu se koristiti u predškolskom odgoju u svrhu razvoja, kao i u svrhu primjene kreativnih procesa. Predškolski bi odgoj trebao veliki naglasak staviti na probleme očuvanja okoliša i prirode.

Ekološki pristup i pozitivna vjera u budućnost trebali bi biti nezaobilazan dio svih aktivnosti u dječjem vrtiću. Predškolski odgoj treba doprinijeti tome da djeca usvoje brižan odnos prema prirodi i okolišu, te da shvate kako su i sami dio reciklirajućeg procesa prirode. Predškolski bi odgoj trebao pomoći djeci da shvate kako dnevna stvarnost i rad mogu biti organizirani tako da doprinose boljem okruženju, sada i u budućnosti.

Predškolski bi odgoj djeci trebao osigurati uravnotežen dnevni ritam te okruženje primjereno njihovoj dobi i vremenu provedenom u predškolskoj ustanovi. Trebalo bi postići ravnotežu između vremena posvećenog njezi i odmoru kao i vremena posvećenog ostalim aktivnostima.

Djeca trebaju imati mogućnost mijenjanja aktivnosti tijekom dana, omogućiti djetetu da ima dovoljno prostora za svoje osobne planove, za maštu i kreativnost u igri, za učenje u vanjskim i unutarnjim prostorima. Vrijeme provedeno vani trebalo bi im omogućiti priliku za igru i ostale aktivnosti u prirodnom okruženju.

5. ZNAČAJKE KURIKULUMA VRTIĆA

5.1. INTEGRIRANI

Obuhvaćati sva područja djetetovog razvoja u jednu cjelinu kako bi Plan i program odgovarao prirodi djeteta i njegovog poučavanja. Omogućavati svrhovite aktivnosti za dijete. Djeci osiguravati različite izbore i osnaživati samoorganizacijski potencijal njihovih aktivnosti tj. Osnaživati njihovu neovisnost i samostalnost u aktivnostima. Da bi to postigli stvarati stimulativno okruženje u kojem djeca imaju slobodu istraživanja i stjecanja različitog znanja, i to fizičkog (koja proizlaze iz konkretnih, senzornih iskustava djece), socijalnog (koja proizlaze iz raznovrsnih interakcija, tj. Izravnog iskustva življenja sa drugima i logičkog (koja djeca izrađuju asimilirajući nove informacije, akomodirajući prethodno znanje u skladu s novim idejama).

U organizaciji odgojno-obrazovnog procesa dijete prema svojim interesima, potrebama i mogućnostima slobodno bira sadržaje svojih aktivnosti i partnere te istražuje i uči na način koji je za njega smislen i svrhovit.

5.2. RAZVOJNI

Obilježje kurikuluma ranog i predškolskog odgoja je otvorenost i dinamičnost, što znači da u organizaciji odgojno-obrazovnog procesa treba predvidjeti odstupanje od striktnog planiranja sadržaja učenja i aktivnosti djece u korist praćenja, podupiranja, trenutnog interesa djece i njihovih mogućnosti. Odgajatelj organizira okruženje za učenje, prati i procjenjuje interese djece, njihovo znanje i razumijevanje te im omogućuje njihov daljnji razvoj. Praćenje djece je temelj oblikovanja odgojno-obrazovnog procesa i nije ga moguće striktno planirati unaprijed. Planira se ono što djeca mogu učiniti, a naglasak staviti na uvijete za učenje, na ne same aktivnosti i njihov precizni tijek.

5.3. HUMANISTIČKI

Posebno poticati kod djece samoorganizaciju aktivnosti, aktivnosti koje polaze od djeteta i potiču razvoj njegovih potencijala, a ne njegovu poslušnost. Poticati djecu da samostalno i kritički razmišljaju. Posebno osnaživati identitet i samopoštovanje djece. osiguravati im iskustva preuzimanja odgovornosti i prakticirati odgovorno ponašanje demokratskim načinom života te cjelokupnim okruženjem vrtića u kojem dominiraju sloboda, odgovornost, tolerancija, poštenje i pravda. Za to je potrebno okruženje u kojem se dijete razumije i poštuje tako što će odgojitelj uvažavati različite potrebe djece te pokazati djetetu da ga se voli, razumije i poštuje, a da je vrtić mjesto ugodne. Zadovoljstva, pripadanja i kvalitetnih odnosa.

5.4. KONSTRUKTIVISTIČKI I SUKONSTRUKTIVISTIČKI

Znanje se shvaća kao konstrukcija osobe koja uči i ovisi o njezinom prethodnom iskustvu i mnogim drugim individualnim posebnostima te načinu na koji ona interpretira određeno

iskustvo. Odgojitelj dijete potiče na promišljanje i kreiranje novog znanja temeljem promišljanja, a ne memoriranja i repetitiji već postojećeg. Težiti na razvoju individualiteta i identiteta svakog djeteta. Učenje je socijalni proces u kojem različitost perspektiva, znanja i razumijevanja djece predstavlja snažan potencijal zajedničkog učenja. Takav pristup odstupa od uvjerenja da sva djeca određene kronološke dobi uče na jednak način, da imaju jednaka predznanja i interese te da su im razvojne potrebe i mogućnosti iste. Da bi to postigli okruženje je potrebno pripremati tako da omogućava djetetu socijalnu interakciju s drugom djecom.

6. REDOVITI PROGRAMI

Redoviti program provodi se na tri lokacije:

- Maretićeva 2 (7 odgojnih skupina)
- Balotin prilaz bb (9 odgojnih skupina)
- Katićev prilaz 1a (10 odgojnih skupina)

Program i organizacija rada u našem vrtiću temelje se na razvojno-primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja, što znači:

- pažljivo i bogato strukturirano okruženje i poticajna materijalna sredina koja doprinosi razvoju dječjeg učenja, kreativnosti i stvaralaštvu
- poznavanju zakonitosti rasta i razvoja djeteta u skladu s čim stručni djelatnici planiraju svoj rad
- učenje je interaktivan proces koji uključuje djecu, odrasle, kao i ostale članove djetetovog okruženja
- poticanje partnerskih odnosa sa roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja optimalnog razvoja djeteta
- poticanje to i tolerancije prema različitostima uvažavanje prava sve djece (poticati uključivanje i socijalizaciju djece s teškoćama u razvoju u životu i radu ustanove)
- kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada sa djecom predškolske dobi.

6.1.. NOSITELJI PROGRAMA

Odgojne skupine formirane su u skladu s prostornim kapacitetima na osnovu normativa iz 1993. godine (Službeni glasnik br. 17/83, Članak 30).

Pedagoška godina započinje 01. rujna 2020 .

		SKUPINA	DJECE
REDOVITI PROGRAM	JASLICE	7	151
	VRTIĆ	11	303
	UKUPNO	18	454
PROGRAM ZA DJECU S POTEŠKOĆAMA U RAZVOJU	JASLICE	0	0
	VRTIĆ	3	24
	UKUPNO	3	24
UKUPNO	JASLICE	7	151
	VRTIĆ	14	327
	UKUPNO	27	479

U redovne odgojno-obrazovne skupine uključena su djeca s teškoćama u razvoju (s nalazom stručnog povjerenstva socijalne skrbi), darovita djeca, djeca pripadnici nacionalnih manjina, te na osnovi mišljenja stručnih suradnika koji donose program uključivanja za svako dijete, izradit će se na osnovu praćenja djeteta individualizirani program prilagođen njegovim potrebama, sposobnostima i interesima.

7. POSEBNI PROGRAMI

VRSTA PROGRAMA	BROJ SKUPINA	BROJ DJECE	CIJENA
TJELESNA I ZDRASTVENA KULTURA I SPORT	5	136	250 kn
MONTESORI (JASLICE)	1	20	250 kn
SENZOMOTORIKA I SENZORNA INTEGRACIJA	2	43	250 kn

Nositelj posebnih programa je Dječji vrtić „Utrina“, a provode se od 01. 09. 2020. do 15.06.2021. godine.

7.1. PROGRAM POTICANJA SENZORNE INTEGRACIJE KOD DJECE JASLIČKE DOBI

Doživljaj sebe i svega onoga što nas okružuje počinje od dana našeg rođenja pa sve do smrti. Kako bi bili u mogućnosti učiti, igrati se, družiti odnosno funkcionirati u svakodnevnom životu sve informacije koje primamo putem osjetila moraju biti udružene u procesu koji zovemo senzorna integracija.

Kako bi dijete naučilo hodati bez padanja, voziti bicikl ili samo pravilno sjediti za stolom potreban mu je dobro razvijen vestibularni osjet. Kad kod djeteta primijetimo da mu bavljenje svakodnevnim aktivnostima predstavlja problem, izbjegava ih ili čak frustrira jer ima dojam da je neuspješno, to može ukazivati na poteškoće pri organiziranju i korištenju informacija koje prima putem osjetila.

Kako bi dijete bilo uspješno u izazovima svakodnevnog života potrebno mu je samo osigurati niz zabavnih igara koje potiču i doprinose razvoju osjetilnih sustava i na taj način im omogućava da se igraju, uče i razvijaju.

U ovaj program upisivati će se djeca jasličke dobi (od 1-3 godine). Provođen će se svakodnevno u okviru desetsatnog programa. Organizacija programa bit će fleksibilna i prilagođavati će se potrebama djece i roditelja.

Neposredni odgojno-obrazovni rad u skupini provode odgojitelji uz mentorstvo dva člana stručno razvojne službe-defektologa i psihologa koji su na stručnim usavršavanjima educirani za osmišljavanje, provođenje i unapređivanje ovog programa. Odgojitelji provode odgojno-obrazovni program i stručno promišljaju odgojno-obrazovni proces u skupini. Prate i procjenjuju razvoj djeteta i prilagođavaju konkretne zadatke njege, odgoja, naobrazbe prema individualnim potrebama i mogućnostima djece. Članovi stručno razvojne službe sudjeluju u osmišljanju plana i programa rada s djecom, njegovom provođenju te evaluaciji u suradnji s odgojiteljima. Psiholog i defektolog sudjeluju u procesu prijema djece, vrše procjenu psihofizičkih sposobnosti djeteta na početku i na kraju pedagoške godine. Prema potrebi za neku djecu se izrađuju individualizirani odgojno-obrazovni programi.

Pri prijemu organiziraju se radionice za roditelje novoprimitljene djece u smislu informiranja o važnosti provođenja ciljanih aktivnosti. Članovi stručno razvojne službe pružaju savjetodavnu i edukacijsku pomoć, podršku roditeljima i ostalim sudionicima odgojno-obrazovnog procesa.

Program odgojno-obrazovnog rada odvijat će se u unutarnjem i vanjskom prostoru dječjeg vrtića (soba dnevnog boravka, zajedničke prostorije za boravak djece, u polivalentnoj dvorani te na dvorištu vrtića). Prostor u kome će djeca boraviti tijekom pojedinog dijela dana određen je vremenskim uvjetima, planiranim dnevnim programom rada te djetetovim psihofizičkim mogućnostima i trenutačnim interesima.

Prostor za boravak djece opremiti će se kupovinom i izrađenim sredstvima za poticanje senzorne integracije te didaktikom koja zadovoljava sigurnosne i pedagoške standarde i posebnom opremom za poticanje različitih senzornih sustava.

7.2. PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA

Današnji uvjeti života, tehnički napredak i količina novih znanja koja se gotovo svakodnevno mijenja, pred mlade generacije neupitno postavlja potrebu poznavanja barem jednog jezika. Razvijanjem senzibilnosti za strani jezik utječe se na cjelokupni razvoj djeteta, a posebice na govorne sposobnosti i percepciju. Upravo u predškolskom periodu učenje stranog jezika je najpovoljniji period za usvajanje izgovora. Djeca koja započinju učenje stranog jezika u ranoj dobi bolje razumiju svoj vlastiti jezik, jer postaju svjesna postojanja jezika kao fenomena.

Odgoj predškolske dobi, je utemeljen na humanističkom pristupu, omogućuje unapređivanje djetetova života u cjelini kroz istraživanje, ostvarivanje i razvijanje individualnih potreba i interesa.

Program učenja stranog/engleskog/ jezika temeljen je na Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece i provodi se integrirano u sklopu redovitog programa koristeći što više prilika za prirodan način učenja kroz raznovrsne svakodnevne situacije.

Osnovni cilj učenja stranog jezika u ranoj dobi je upoznavanje djece sa stranim jezikom, razvijanje i njegovanje interesa, postupno izražavanje na stranom jeziku obogaćivanje redovitog odgojno-obrazovnog rada. Program se temelji na usvajanju engleskog jezika kroz igru, pokret, priču, rimu. Zatim cilj je upoznavanje djece sa stranim jezikom i drugačijom kulturom kroz svakodnevne životne situacije, pjesme, priče te obilježavanje anglosaksonske blagdana i običaja. Komunikacija na engleskom jeziku ostvaruje se spontano, situacijski, uvažavajući interes i psihofizičke mogućnosti djeteta određene dobi.

U što većem broju situacija, igara i aktivnosti djece, služeći se engleskim jezikom, omogućit ćemo djeci prirodno učenje jezika. Koriste se suvremene metode praćenja djetetovog napretka u učenju stranog jezika-izrada projekata, bilješki, akcijskih istraživanja.

Sadržaji rada vezani su za usvajanje pojmova (riječi-fraza) tematskih cjelina koje su najbliže djeci, te su prilagođene djetetovim interesima, iskustvima, znanju, dobi i okruženju u kojem živi.

Program engleskog jezika je integriran u svakodnevni rad u okviru cjelodnevnog desetsatnog redovnog programa vrtića i provodit će se u sobi dnevnog boravka u objektu u Maretićevoj 2. Programom će biti obuhvaćena djeca u dobi od 3-6 godina-mješovita skupina.

Voditelji programa, iako osposobljeni za rad s djecom na engleskom jeziku, moraju se kontinuirano usavršavati putem seminara, stručne domaće i inozemne literature kako bi mogli ostvarivati i procjenjivati svoj rad.

Osim stručnog usavršavanja u području stranog jezika dužni su se uključiti u različite oblike edukacije u Vrtiću i izvan njega organizirane za odgajatelje s ciljem upoznavanja i primjene novih spoznaja s područja predškolskog odgoja.

Financiranje ovog programa bit će osigurano jednim dijelom uplatom roditelja i sredstvima osiguranim za provođenje posebnih programa Vrtića.

7.3. PROGRAM RADA ZA DJECU S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

Zahvaljujući napretku znanosti i tehnologije u posljednjih nekoliko desetljeća stopa preživljavanja neurorizične djece, zdravstveno ugrožene i oboljele djece porasla je, a kvaliteta njihova života je sve bolja. Međutim, u mnogim su društvenim sredinama djeca s teškoćama u razvoju još uvijek često odvojena od obitelji i smještena u specijalizirane ustanove i institucije, a društvo u cjelini nedovoljno je obaviješteno o njihovim razvojnim mogućnostima i potrebama.

Predškolske su ustanove mjesta u kojima se provode organizirani oblici izvan obiteljskog odgojno-obrazovnog rada, njege i skrbi o djeci predškolske dobi. To su zajednice koje se neprestano prilagođavaju potrebama obitelji, uče i razvijaju se, kako bi pripremile djecu za snalaženje u budućem životu, a roditelje podržale u njihovoj ulozi i olakšale im zadatak optimiziranja uvjete a dječjeg razvoja. U tom smislu, a imajući na umu Ustavom zagarantirano pravo jednakosti, logično je da i djeca s teškoćama u razvoju budu uključena u odgojno obrazovni rad predškolske ustanove. Tako se već od rane dobi djeci i njihovim roditeljima na deinstitutionalizam i društveno prihvatljiv način pruža odgovarajuća podrška, a najmlađi pripadnici našeg društva uče poštivati i prihvaćati različitosti među ljudima.

Ciljevi rada skupine s teškoćama u razvoju oblikovani u skladu s konvencijom o pravima osoba s invaliditetom, koji je ratificirao i Hrvatski sabor:

- priprema djece na aktivno i učinkovito uključivanje u život društva,
- podizanje razine svijesti društva o djeci s teškoćama i njihovim pravima i mogućnostima,
- osnaživanje jakih i poticanje razvoja slabih strana djece uključene u program, poštujući njihov identitet,
- pružanje podrške roditeljima djece s teškoćama u razvoju.

Navedene ciljeve nastojimo ostvariti planiranim i prema individualnim potrebama djeteta i roditelja oblikovanim radom utemeljenim na suvremenim principima odgoja i obrazovanja koji se njeguju u našoj ustanovi.

Program odgojno-obrazovnog rada s djecom s teškoćama u razvoju realizira se kao cjelodnevni osmosatni program. Program se izvodi od 8:00 sati ujutro do 16:00 sati popodne. Radno vrijeme određuje se prema potrebama djece i roditelja, te je stoga podložno promjenama.

U skupinu će se upisivati djeca s višestrukim teškoćama u dobi od 3 do 7 godina. Odluku o upisu djece donosi upisna komisija, odnosno članovi stručno razvojne službe-pedagog, psiholog, defektolog, logoped i zdravstveni voditelj. Odluka se donosi na temelju inicijalnog razgovora s roditeljima i djetetom, prikupljanjem anamnestičkih podataka, medicinske i stručne dokumentacije o djetetu te inicijalne timske opservacije djeteta u odgojnoj skupini. U obzir se uzima i trenutni sastav skupine te procjena voditeljica programa. Nakon procjene tima i odluke da se dijete uključi u program, roditelji sklapaju opservacijski ugovor na tri mjeseca tijekom kojeg se prema listama praćenja procjenjuje

ponašanje djeteta te kreira individualizirani program za svako dijete. Po završetku opservacije roditelji potpisuju trajni ugovor o ostvarivanju prilagođenog posebnog 8-satnog programa za djecu s teškoćama u razvoju. Ukoliko tijekom upisa zaprimimo više molbi od raspoloživih kapaciteta vrtića za tu pedagošku godinu, kreira se lista čekanja sa koje se upisuju djeca prema navedenim kriterijima. Ako tijekom godine dođe do odlaska djece iz skupine radi uključivanja u redovitu odgojno-obrazovnu skupinu ili napuštanja odgojno-obrazovne ustanove, prima se dijete s liste čekanja. Odluku o integraciji u redoviti program donosi stručni tim u suradnji sa odgojiteljima skupine koju bi dijete pohađalo nakon što se utvrdi da je ono sukladno mogućnostima spremno aktivno sudjelovati i pratiti program te skupine.

Neposredan odgojno-obrazovni rad u skupini djece s teškoćama u razvoju provode defektolog-odgojitelj i odgojitelj, zatim njegovatelj, a ovisno o teškoćama u rad se mogu uključiti i vanjski suradnici iz specijaliziranih ustanova i udruga.

Program odgojno-obrazovnog rada s djecom s teškoćama u razvoju odvijat će se u unutarnjim i vanjskim prostorima Vrtića. Prostor u kojem će dijete boraviti tijekom dana određen je vremenskim uvjetima, planiranim dnevnim programom rada te djetetovim psihofizičkim mogućnostima i trenutnim interesima. Izrazito je važno da djeca u kreiranju i igri budu slobodna te da mogu uspostaviti kontakte s djecom i odgojiteljima iz drugih odgojnih skupina. Na taj način potiču spontane interakcije među djecom u svrhu integracije i inkluzije djece s teškoćama u razvoju. U skladu sa suvremenim koncepcijama odgoja i obrazovanja, prostor u kojima djeca borave redovito se mijenjaju i obogaćuju kako bi djeci bili zanimljivi i privlačni te ih potaknuli na druženje izvan sobe dnevnog boravka. Također smo se pobrinuli za fizičku sigurnost djece-zaštitna ograda dječjeg igrališta redovito se pregledava i održava, a ulazna vrata vrtića se zaključavaju.

Skupina djece s teškoćama u razvoju bogato je opremljena najsuvremenijom opremom i didaktikom koja zadovoljava sigurnosne i pedagoške standarde. Osim standardne opreme, soba dnevnog boravka opremljena je i strunjačama i ogledalima za provođenje fizioterapeutskih vježbi i ritmičkih stimulacija.

S obzirom da je riječ o vrlo heterogenoj skupini djece, programom su zadane samo opće i okvirne razvojne zadaće, a detaljni plan odgojno-obrazovnog rada izrađuje se početkom godine.

Sredstva za financiranje programa osiguravaju se u skladu s člankom 49. i 50. Zakonom o predškolskom odgoju i naobrazbi, što znači dio prema mjerilima koja utvrđuje predstavničko tijelo Grada Zagreba (osnivač vrtića), a preostali dio iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

7.4. LIKOVNO-DRAMSKI PROGRAM

U skladu s koncepcijom razvoja predškolskog odgoja, koja omogućava raznovrsnost i pluralizam pedagoških ideja, kao i potrebom za različitostima u predškolskom odgoju, odlučili smo u Dječjem vrtiću "Utrina" ponuditi roditeljima plan i program odgojno obrazovnog rada koji će biti obogaćen likovno-dramskim sadržajima u sklopu cjelodnevnog programa. Odgoj

predškolske djece koji je utemeljen na humanističkom pristupu omogućuje unapređivanje djetetova života u cjelini kroz izražavanje, ostvarivanje i razvijanje individualnih potreba. Svako dijete ima pravo na cjelovit razvoj prema njegovim sposobnostima, individualnim potrebama i interesu. Pozitivna iskustva stečena dosadašnjim radom na tom području potaknula su nas na djelovanje i osmišljavanje programa kako bismo svoj djeci, a osobito djeci koja pokazuju interes za neke od navedenih područja umjetnosti omogućili osmišljenije, aktivnije i sustavnije sudjelovanje u odgoju i naobrazbi putem umjetnosti. Program omogućava razvoj dječje kreativnosti koja je neophodna za život danas i sutra. Razvoj društva i osposobljavanje pojedinca za život i rad u novim uvjetima stvaraju potrebu za novim kompetencijama među kojima su: inovativnost, kreativnost, timski rad, stalno stjecanje novih znanja i prilagođavanje promjenama. S tim u vezi putem umjetnosti možemo obogatiti cjelokupan razvoj, optimalno i integrativno angažirajući sve razvojne mogućnosti i sposobnosti djeteta. Smisao umjetnosti je da nas potiče na lijepo, plemenito u doživljavanju i ponašanju. Danas se mnogo toga, pa tako i kultura prenosi kroz različite medije, na način da se i suviše malo prostora osigurava za aktivno sudjelovanje pojedinca. Kultura, u najširem smislu, danas je za ljude pretežno konzumeristička. Osim što su i odrasli i djeca više pasivni konzumenti, djeca su i u potencijalnoj opasnosti kad, kao konzumenti putem medija, primaju brojne sadržaje koji nisu uvijek ni plemeniti ni lijepi, a odrasli nisu uvijek dovoljno u mogućnosti kontrolirati sve što je djeci dostupno. Zbog svega navedenog smatramo da je potrebno stvarati uvijete u kojima će dijete moći razvijati svoje sposobnosti zadovoljavajući različite interese i konstruktivno se zabavljati i jačati u stvaranju i vjerovanju u vrijednosti koje su dobre za njega i za druge. Program omogućava aktivnu ulogu svakog djeteta u doživljavanju, poradi doživljaja i ekspresiji. Naglasak nije na podučavanju djeteta nego se kroz osiguravanje poticajne okoline, koja povećava dječju prirodnu radoznalost, djetetu omogućuje spontano učenje otkrivanjem i istraživanjem kroz igru uz uvažavanje dječje individualnosti. Takvom koncepcijom rada, uz prvenstveno uvažavanje individualnosti svakog djeteta, postižu se znatni rezultati u razvoju djetetovih mogućnosti.

Likovno izražavanje djeteta započinje spontano, slijedeći unutarnju potrebu i pobudom na način koji je jedinstven, tipičan za svu djecu. Djeca nose u sebi isto tako prirodnu potrebu za imitiranjem-prvenstveno pokreta, a kasnije i sve složenijih oblika ponašanja odraslih kao što su govor, komunikacija s okolinom, izražavanje emocija. Oponašanje se postupno obogaćuje uživljavanjem, zamišljanjem, igranjem uloga i mašte pretvara u svakodnevni spontani dramski izraz.

Te zajedničke potrebe svako dijete, kao jedinstveno i različito od drugih, izražava na svoj ,osobit način. Ponudom načina rada obogaćenog likovno-scenskim sadržajima želimo doprinijeti lepezi raznovrsnosti u predškolskom odgoju, povećanju kvalitete odgojno-obrazovnog rada, te poticanju razvoja slobodnih i odgovornih osoba koje će moći ostvariti svoje potencijale.

Navedene ciljeve nastojat ćemo ostvariti i prema individualnim potrebama djeteta i roditelja oblikovanim radom utemeljenim na suvremenim načelima odgoja i obrazovanja koji se njeguju u našoj ustanovi.

Program rada obogaćen likovno-dramskim sadržajima obuhvaća djecu od treće godine do polaska u školu. Realizirao bi se kao cjelodnevni desetsatni program, a izvodit će se od 7:00 ujutro do 17:00 popodne. Radno vrijeme skupine određuje se prema potrebama roditelja i djece i stoga je podložno promjenama.

Neposredni odgojno-obrazovni rad u skupini provodit će odgojitelji, a u program rada mogu se uključiti i vanjski suradnici.

Program će se odvijati u objektu Katićev pr. 1, na katu. Prostor je osmišljen da bude u funkciji djetetova razvoja.

Vrednovanje programa na razini ustanove provodit će voditelji programa te stručni suradnici vodeći se kriterijima maksimiziranja djetetovih razvojnih potencijala.

Financiranje programa provodit će se prema mjerilima koja utvrđuje predstavničko tijelo Grada Zagreba, uplatom roditelja i donacijama.

7.5. SPORTSKI PROGRAM

Radi velike zainteresiranosti roditelja kreiran je integrirani sportski program u sklopu redovitog programa vrtića. Upravo današnji način života djece i mladih upućuje na zaključak da bolesti u suvremenom društvu ili tzv. civilizacijske bolesti, uzroci kojih su dobrim dijelom manjak tjelesnog vježbanja kod suvremenog čovjeka, tako brzo i agresivno napreduju da ih medicina jednostavno ne stigne pratiti. Problem je u tome što negativnih posljedica nisu pošteđeni ni najmlađi, kod kojih su zbog nedovoljnog kretanja, tj. Zbog premalo potrebne motoričke aktivnosti sve slabije ne samo motoričke nego i funkcionalne i kognitivne sposobnosti.

Program univerzalne sportske škole je ustrojen tako da djeca kroz vježbanje sa trenerima i odgojiteljima prolaze sadržaje četiri puta tjedno po 45-60 minuta, gdje prolaze osnove desetak sportova na različitim lokacijama i u vrtiću kako bi što raznovrsnije prolazila kroz sadržaje.

Kroz proširenje sportskog programa vrtića osim sportske dvorane, koristit će se i druge lokacije u samoj blizini vrtića (bazen, igralište, dvorište) kako bi djeca i roditelji imali što raznovrsniju ponudu u redovitom programu.

Djeca uz redovite treninge i programske sadržaje u dvorani vrtića prolaze i obuku neplivača i školu plivanja na bazenu, u proljetnim mjesecima i školu rolanja, tenisa, biciklizma na igralištu pored vrtića.

Cilj plana i programa prvenstveno će biti taj da se pravilnim odabirom programskih sadržaja utječe na poboljšanje prije svega na usvajanje novih motoričkih znanja, razvoj motoričkih i funkcionalnih sposobnosti a to su koordinacija, ravnoteža i preciznost. Planiranim programiranim provođenjem redovitog trenažnog procesa pozitivno se utječe na stvaranje radnih navika, potiče na brzu mobilizaciju mentalnih procesa, te se u cijelosti utječe na psihofizički razvoj pojedinca. Planiranjem , kontrolom, korekcijom djeca se sustavom selekcije usmjeravaju na sport, bilo masovni ili vrhunski. Kroz bavljenje sportom djeca

zadovoljavaju osnovne biološke potrebe, a to su potrebe za kretanjem i igrom, pripadanjem, samopoštovanjem itd.

U realizaciji sudjeluju profesori tjelesne kulture i odgojitelji. Potiče se suradnja, jer je važna i nužna upravo zbog karakteristika dječjeg fizičkog tasta i razvoja. Na dalje suradnja je nužna zbog kreiranja oblika daljnjeg stručnog usavršavanja, te planiranja zajedničkih aktivnosti.

Program se provodi u objektu Balotin prilaz 1. Zajedno bi ga provodili odgojitelj i kineziolog. Profesor kineziologije i odgojitelj zajednički planiraju zadnji dan u tjednu za idući tjedan prema programskim sadržajima i cjelinama koje su utvrđene programom. Sadržaji bi bili fleksibilni i provodili bi se sukladno dobi i afinitetu skupine i odlukama voditelja i odgojitelja.

Program bi se odvijao u dvije skupine (od 4-5 god i od 6-7 godina).

7.6. PROGRAM PREDŠKOLE

Temeljem zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, organizirani odgoj i obrazovanje predškolske djece u nadležnosti je ustanova predškolskog odgoja i obrazovanja.

Predškolski odgoj i obrazovanje temelji se na znanstveno-humanističkom pristupu, iz čega proizlaze zadaće i cilj u stjecanju znanja, vještina i navika potrebnih za život, rad i daljnje školovanje djece. To podrazumijeva poticanje cjelovitog razvoja djeteta, prije svega, poštivanjem prava djeteta na osobnost u zadovoljavanju individualnih potreba.

Nacrt Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, na temelju kojeg je i izrađen Vrtički kurikulum, upućuje na namjenu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanje te skrbi o djeci, pri čemu definira posebno neobavezni rani i predškolski odgoj i obrazovanje od šest mjeseci do pet godina, odnosno do godine prije škole i obveznu predškolu u godini prije polaska u školu.

Pravilnik o sadržaju i trajanju programa predškole svojim odredbama definira sadržaj i trajanje programa, koje ćemo uvrstiti u program predškole.

Osjećaj sigurnosti i pripadnosti ulaze u primarne i jake socijalne potrebe djeteta, koje su važne za razvijanje moralnih osobina ličnosti, volje i karaktera, stava prema sebi, odnosa prema radu, okolini i drugim ljudima te opće motivacije za učenje i uključivanje predškolske djece u širu socijalnu zajednicu, u život društva.

Prezaposlenost roditelja, u intenzivnoj skrbi za ekonomskim zbrinjavanjem obitelji, utječe na niz egzogenih i endogenih faktora u odgoju i obrazovanju predškolskog djeteta.

Neke obitelji potpomognute drugim odraslim članovima, ali opća kvaliteta življenja suvremene obitelji i složeni uvjeti rada roditelja često ne djeluju izolirano već utječu i na niz čimbenika koji prethode, prate i slijede odgoj i obrazovanje njihove djece, pa i njihovu kvalitetu življenja.

U neposrednom radu s djecom u 6. i 7. Godini života, a osobito s djecom sa posebnim potrebama, zapažamo potrebu intenzivnijeg rada za poticanje cjelovitog razvoja djeteta, a samim time potrebu za stjecanjem znanja, vještina i navika za daljnje školovanje.

Poštujući zakonske propise, koji u našem sustavu školstva reguliraju polazak u osnovnu školu s 6 godina starosti- osim u iznimnim slučajevima kada se radi o privremenoj ili trajnoj većoj neravnoteži zaostajanja ili ubrzanja u pojedinim aspektima djetetovog razvoja ili razvoja u cjelini, koje su kod djeteta različito izražene kao tzv. Posebne potrebe djeteta- osmislili smo program fleksibilnog, kontinuiranog rada u kvalitetnoj pripremi djeteta za školu.

Program je zamišljen tako, da u poticajnom materijalno-organizacijskom okruženju, u partnerstvu vrtića s roditeljima i širom zajednicom sustavnim radom osiguramo kontinuitet u odgoju i obrazovanju te poticanju cjelovitog razvoja djeteta, a osobito u godini prije polaska u osnovnu školu.-u stjecanju znanja, vještina i navika za uspješno daljnje školovanje. Prioritet ćemo dati igri, kao osnovnoj aktivnosti djeteta, uvažavajući je istodobno kao osnovnu aktivnost, sredstvo i metodu rada.

Cilj je osigurati takve interakcijske odnose, u kojima će dijete stjecati samopouzdanje i sigurnost, osjećaj napredovanja i uspjeha, pozitivnu sliku o sebi kao kompetentnoj osobi.

Uključivanje roditelja u odgojno-obrazovni proces bit će važna odrednica u provođenju ovog programa.

Program će se provoditi od 1. listopada do 31. svibnja, po mogućnosti u jutarnjim terminima, tj u vremenu od 9 sati.

Budući da je program predškole obavezan odgojno-obrazovni rad obavezan je za svu djecu prije polaska u školu uključujući i djecu romske nacionalne manjine i djecu s teškoćama u razvoju.

U slučaju zahtjeva za upis malog broja neobuhvaćene djece programom i nemogućnosti formiranja posebne odgojne skupine predškole u dogovoru s roditeljima omogućit će se uključivanje te djece u redoviti program predškole odgojne skupine ili uključivanje u grupu najbližeg vrtića koji ima organizirani program predškole tri puta tjedno.

Neposredni odgojno-obrazovni rad u skupini provodit će odgojitelji, a u program rada mogu se uključiti i vanjski suradnici prema potrebama i planu rada skupine.

Posebnu pozornost usmjeravat ćemo na stvaranje najboljih uvjeta rada, koji prije svega podrazumijevaju optimalan broj djece u skupini, primjerenu opremu, igračke, didaktička sredstva i pomagala za provođenje programa, što znači poticajno oblikovanje prostora i stručno-kompetentnu edukaciju odgojitelja.

Program će se provoditi u sobi dnevnog boravka i u drugim prostorima vrtića, a i izvan vrtića.

Program predškole financirat će se prema Programu javnih potreba u predškolskom odgoju i obrazovanju. Sredstva financiranja osiguravaju se prema mjerilima koje utvrđuje predstavničko tijelo Grada Zagreba (osnivač vrtića), a preostali dio iz državnog proračuna Republike Hrvatske te sudjelovanjem roditelja.

8. KRAĆI PROGRAMI

NOSITELJ PROGRAMA	LOKACIJA	PROGRAM
"LAUTITIA"	Katićev prilaz 1a	RITMIKA I PLES
	Balotin prilaz 1	
"CVRČAK"	Katićev prilaz 1a	ENGLESKI JEZIK
	Balotin prilaz 1	
"LAVIĆI"	Katićev prilaz 1a	SPORTSKI PROGRAM

Svi programi imaju potrebnu registracijsku dokumentaciju i verifikaciju, a provode se od listopada do svibnja.

9. PROJEKTI U VRTIĆU

8.1. POTICANJE I INTEGRACIJA SVIH OSJETILA

Prepoznajući važnost stimulacije svih osjetila u što ranijoj dobi započeli smo u mlađim i starijim jasličkim skupinama projekt pod nazivom „Kroz pokret i pjesmice do samostalnih mališana“. Kako bi poticali cjelokupni razvoj putem osjetila osmislili smo ciljne aktivnosti s ciljem što bolje integracije svih osjetila.

Naglasak je na:

- **usvajanju rutina** u svrhu poticanja samostalnosti i cjelokupnog psihofizičkog razvoja djece
- **bogaćenju jezika i govora**

Kako bi djeca što spontanije i uspješnije usvajala rutine i stjecala nove vještine i znanja, odgojitelji su ih poticali kroz različite aktivnosti

Odgojiteljima su na stručnom aktivu defektolog i logoped prezentirali projekt gdje su upoznati s osnovama senzorne integracije, senzornim modalitetima, njihovoj organizaciji i integraciji. Kako dijete najuspješnije uči aktivnim sudjelovanjem, usvajanje rutina provodilo se kroz navedene aktivnosti sa što više osjetnih doživljaja. Pri odabiru rutina slijedile su se razvojne karakteristike djece mlađe i starije jasličke dobi. Također je stavljen naglasak na važnost pjesmica u rimi, gestovnih igara, igara prstićima za razvoj jezika i govora. Pjevanje, igra, govor i pokret kad se sjedinjuju u cjelinu imaju multisenzoričko djelovanje poticajno za cjelokupni razvoj djeteta. Tijekom provedbe projekta defektolog i logoped održavali su

individualne konzultacije s odgojiteljima. Praćenje djece u aktivnostima dokumentirano je putem video zapisa koji su prezentirani na aktivu s odgojiteljima. Kako je ovaj period intenzivnog razvoja kod djece, ona su vrlo otvorena za stjecanje novih iskustava i znanja tako smo primijetili da pjesmice u rimi, gestovnih igara, igara prstićima i pjesmice s pokretom daju veliki poticaj cjelokupnom psihofizičkom razvoju. Npr. kroz pjesmice imenovanja dijelova tijela djeca su lakše usvajala percepciju vlastitog tijela i stvarala sliku o sebi a time i bogatili rječnik, situacijsko i jezično razumijevanje te spontano proširivali govorni iskaz. Kroz ovaj projekt nastojali smo zadovoljiti sve važne pretpostavke uspješnog razvoja i učenja rane dobi kako bi dobili što bolje rezultate. Rutine se svakodnevno ponavljaju, djeci daju osjećaj sigurnosti, predvidivosti što je baza za novo učenje, prisutno je situacijsko razumijevanje, motorički poticaj kao i dobivanje informacija putem svih osjetila. Sve provedene aktivnosti bile su snažan pokretač govoru i jeziku i cjelokupnom napretku djeteta. Tijekom godine odgojitelji su bilježili aktivnosti i sredstva koja su korištena u radu s djecom, također su pratili zastupljenost svakog pojedinog osjetila u aktivnostima te broj djece koja su sudjelovala.

9.2. PRIHVAĆANJE RAZLIČITOSTI

„PREDŠKOLSKI ODGOJ I STVARANJE INTERKULTURALNOG OKRUŽENJA U VRTIĆU I ODGOJ ZA RAZLIČITOSTI“

U svakodnevnom životu često zaboravljamo da naše reakcije i ponašanje vuku korijene iz našeg djetinjstva, porijekla, obitelji iz koje dolazim iskustava. Provoditi i živjeti interkulturalan odgoj i obrazovanje u vrtiću znači imati na umu i poštivati porijeklo i iskustva djece i odraslih s kojima dolazimo u svakodnevni kontakt. Projektom će se pokušati što više prevladati predrasude i stereotipi te kako ih prenosimo na djecu, kako možemo raditi na stvaranju grupnog identiteta te kako možemo graditi savezništvo u djelovanju za društvenu pravdu. Cilj je pomoći odgajateljima primjenjivati nove strategije koje kod djece potiču razumijevanje i prihvaćanje različitosti.

Opći cilj Projekta usmjeren je na osnaživanje utjecaja organizacija civilnog društva u procesu širenja kulture mira putem odgoja i obrazovanja djece rane i predškolske dobi u zemljama – suradnicima projekta. Njegova se važna komponenta odnosi na razvoj, primjenu i evaluaciju Priručnika namijenjenog odgoju i obrazovanju djece u institucijama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja „Uvažavanje različitosti i izgradnja mira“, ciljem razvoja programa koji će zadovoljavati standarde i kriterije Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Prema tome, polazna osnova za nastajanje priručnika „Uvažavanjem različitosti do kulture i mira“ bio je priručnik „Uvažavanje različitosti i izgradnja mira“ kojeg je razvila Mreža PRECEDE, temeljem pokusne primjene 3 različita priručnika u 48 dječjih vrtića i predškolskih ustanova u 5 zemalja (Srbiji, Makedoniji, Albaniji, Kosovu i Hrvatskoj).

Primijenjeni su sljedeći priručnici i programi:

- ✿ Međunarodni priručnik za praktičare koji rade s djecom rane i predškolske dobi u konfliktnim i post-konfliktnim područjima, a koji je nastao kao rezultat rada Međunarodne mreže za izgradnju mira s djecom rane i predškolske dobi 2012. godine
- ✿ EDU-MAPA - Kutija različitosti čiji su autori Danko Butorac i Zrinka Ostović iz Hrvatske i
- ✿ Aflatot priručnik koji je razvijen od strane Sekretarijata Aflatona iz Nizozemske u suradnji s partnerskim organizacijama iz čitavog svijeta.

Pokusnom primjenom priručnika „Uvažavanje različitosti i izgradnja mira“ u 10 hrvatskih dječjih vrtića izradit će se priručnik „Uvažavanjem različitosti do kulture mira“, čija je svrha doprinos realizaciji Nacionalnog kurikulumu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u dječjim vrtićima i drugim okruženjima u kojima se odgajaju djeca rane i predškolske dobi, osobito u dijelu koji se odnosi na afirmaciju humanizma i uvažavanja različitosti, kao jednoj od šest temeljnih vrijednosti ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Voditelj, koordinator i supervizor Projekta je prof. Deana Bouillet, Učiteljski fakultet u Zagrebu.

9.3. PROGRAMI ZA RODITELJE

Radionice za roditelje “Rastimo zajedno” je grupni oblik podrške roditeljima djece. Roditelji i voditelji radionica su partneri u traženju odgovora na pitanje o roditeljstvu i djetetovom razvoju. Roditelji s voditeljima i drugim roditeljima razmjenjuju informacije, znanja, vještine, iskustva i tako zajednički uče i pružaju međusobnu podršku koja je svakako korisna za jačanje kompetentnosti roditelja i djeteta.

9.4. CAP PROGRAM

Program prevencije zlostavljanja koji osnažuje djecu u spriječavanju napada od strane vršnjaka, napada nepoznate osobe, i napada od strane poznate osobe. Nastoji se integrirati najbolji izvor pomoći u zajednici kako bi se smanjila ranjivost djece od verbalnog, fizičkog i seksualnog zlostavljanja. U svakoj radionici djeca se poučavaju sljedećim osnaživajućim vještinama:

- zalaganje za sebe
- podrška vršnjaka
- reči odrasloj osobi od povjerenja.

Razvojna primjerenost postiže se korištenjem fotografija, igrokaza i vođene grupne rasprave kako bi se djeca poučila pitanjima osobne sigurnosti. Nakon radionica slijedi individualni razgovor sa CAP pomagačima.

9.5. RESCUE

Program koji je nastao kao odgovor na socijalne, kulturne i ekonomske izazove s kojima su danas suočena mnoga djeca. To je kurikulum za otpornost djece predškolske dobi koji

pomaže djetetu da prevlada nedostatke i prepreke u svom razvoju, uz korištenje osobnih snaga. Omogućuje djeci da steknu vještine koje su i m potrebne za svladavanje izazova koji dolaze uz siromaštvo, mobilnost, nezaposlenost, obiteljski stres, diskriminaciju, vršnjačko nasilje, nasilje općenito i socijalno isključivanje. To je zapravo ulaganje u izgradnju budućih generacija otpornih građana.

Cilj je:

- razvijati i poboljšati socijalno i emocionalno učenje djece te njihovu otpornost
- poticati zdrave odnose te pozitivno prosocijalno ponašanje djece
- poticati mentalno zdravlje i dobrobit djece, pogotovo one koji su izloženi rizicima socijalne isključenosti,
- poboljšati motivaciju i učenje.

9.6. PROMETNI ODGOJ U VRTIĆU

Zbog nedostatnog životnog i prometnog iskustva, djeca su često žrtve prometnih nesreća. Dječje sposobnosti prosuđivanja, predviđanja i odlučivanja su nedovoljno razvijena da bi mogla shvatiti opasnosti u prometu i adekvatno reagirati u određenoj situaciji. Rano i sustavno razvijanje prometne kulture može doprinjeti sigurnosti djece u prometu, a osobito je važno u šestoj godini života jer će polaskom u školu djeca postati samostalni sudionici u prometu

Cilj projekta je stjecanje osnovnih znanja o prometu i osposobljavanje djece za lakše snalaženje u svojoj okolini, usvajanje pravila i navika ponašanja u prometu. Razvoj opće prometne kulture djece i priprema za samostalno i sigurno sudjelovanje u prometu kao pješaci i putnici u vozilima. Zadaće su usmjerene na osvještavanje mogućih opasnosti koje djeci prijete u igri na javnim površinama, u kretanju ulicom i u vozilima, razvoj opreza i osjećaj odgovornosti za vlastitu sigurnost u prometu, upoznavanje prometnih znakova važnih za pješake i uloge prometnika, ovladavanje osnovnim prometnim pravilima u kretanju ulicom i snalaženje u različitim prometnim situacijama.

9.7. EKO PROGRAM

Prepoznajući važnost i potrebu odgajanja mladih generacija osjetljivih na pitanje zaštite okoliša i brige za održivi razvoj uključili smo se u Međunarodni program Eko škola u organizaciji Udruge Lijepa naša.

Cilj programa je ugradnja odgoja i obrazovanja za okoliš u sve segmente odgojno-obrazovnog sustava i svakodnevnog život učenika i djelatnika Eko-škole.

Zadaća programa je odgojiti mlade generacije osjetljivima na pitanja okoliša i osposobiti ih za donošenje odluka o razvitku društva u budućnosti.

Opća načela odgoja i obrazovanja za okoliš:

- usklađivanje programa Eko-škola hrvatskom odgojno-obrazovnom sustavu
- uvođenje posebnih programa zaštite okoliša
- stalno usavršavanje učitelja/odgojitelja
- interdisciplinarni pristup odgoju i obrazovanju za okoliš
- osnivanje centara odgoja i obrazovanja za okoliš
- opremanje škola/vrtića literaturom s tematikom zaštite okoliša

Opći ciljevi zaštite okoliša u programu Eko-škole:

- snimiti stanje – okoliš vrtića, naselja
- utvrditi probleme i mogućnosti rješenja
- predvidjeti i upozoriti na nove probleme, pokušati ih spriječiti
- dati prednost održivom razvitku
- unaprijediti kakvoću življenja
- organizirati akcije s ciljem promicanja životnih i radnih uvjeta
- zaštititi prirodu i očuvati prirodne izvore
- upoznati i štiti biološku raznolikost eko-sustava
- poticati i osmišljavati rad u okolišu
- nastojati ispraviti štete počinjene u okolišu
- upozoravati javnost o problematici okoliša
- informirati javnost o realizaciji eko-aktivnosti.

Važno je naglasiti kako briga o održivom razvoju ne predstavlja samo ekologiju u užem smislu već uključuje i poticanje usvajanja navika zdravog načina života, obilježavanje ekoloških datuma, očuvanje kulturne baštine i njegovanje tradicije kraja.

Odgoj i obrazovanje za održivi razvoj zapravo predstavlja kulturu življenja.

Održiv razvoj u Eko-vrtiću Utrina potiče se kroz nekoliko područja:

- svakodnevne aktivnosti u radu s djecom
(svakodnevno razvrstavanje i pravilno odlaganje otpada, štednja vode, sadnja vrta i zalijevanje biljaka, oralna higijena u vrtiću, zdrava prehrana, svakodnevne sportske aktivnosti)
- različita obilježavanja i manifestacije
(obilježavanje ekoloških datuma poput Svjetskog dana vode, Svjetskog dana oralnog zdravlja, Dana kruha i zahvalnosti za plodove zemlje, maškara, obilježavanje lokalnih manifestacija kroz eko-aktivnosti, sudjelovanje i nastupi na lokalnim manifestacijama, organizacija Projektnog dana Eko-vrtića)

- projekti
(različite aktivnosti i poticaji koji imaju za cilj potaknuti djecu na stjecanje znanja i usvajanje stavova o važnosti brige za okoliš i zdravog načina života)
- zdrav način života
(u vrtiću se kontinuirano vodi briga o očuvanju zdravlja djeteta kroz razne sadržaje: provođenje projekta „Unaprijeđenje oralnog zdravlja djece i mladeži u PGŽ-u“, proslave zdravih rođendana, primjenu verificiranog jelovnika , provođenje programa Sportske igraonice, kontinuirani boravak i igru na svježem zraku, bavljenje sportom, organiziranje izleta, šetnji i posjeta)
- korištenje recikliranih materijala za izradu različitih poticaja (igračaka i igrala) i ukrasa
Eko vrtić Utrina svoje je projekte uspješno proveo kroz svih 7 koraka (osnivanje eko odbora, ocjena stanja okoliša, plan i program eko škole, praćenje stanja i ocjenjivanje, rad prema nastavnom planu i programu.

10. OBRAZOVANJE I USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA

Kvaliteta odgojno-obrazovnog rada ovisi o kontinuiranom i kvalitetnom stručnom usavršavanju. Odgojitelji i stručni suradnici trebaju biti svjesni da njihov profesionalni razvoj treba reznanju nego i promjenama u njihovim uvjerenjima i djelovanju, a sve u zultirati ne samo pomacima u cilju osiguravanja i unapređivanja kvalitetnog odgojno obrazovnog procesa, a samim time i kvalitetnog kurikulumu.

Modeli profesionalnog usavršavanja:

- interni stručni aktivni
- aktivni planiranja
- radnin dogovori I stručne konzultacije
- individualni oblici stručnog isavršavanja
- pisani I usmeni oblici komunociranja I informiranja odgojitelja
- radionice, seminari, savjetovanja izvan Ustanove
- odgojiteljska vijeća

11. STRUČNO RAZVOJNA SLUŽBA

SLUŽBA	RADNO VRIJEME	LOKACIJA
PEDAGOG	08:00 – 15:00 ponedjeljkom (10:00-17:00)	08:00 - 12:00 po objektima
		12:30 - 15:00 (17:00) Maretićeva 2
PSIHOLOG	08:00 – 15:00 utorkom (10:00-17:00)	08:00 - 12:00 po objektima
		12:30 - 15:00 (17:00) Balotin prolaz 1
LOGOPED	08:00 – 15:00 srijedom	08:00 - 12:00 po objektima

	(10:00-17:00)	12:30 – 15:00 (17:00) Maretićeva 2
EDUKACIJSKI REHABILITATOR	08:00 – 15:00 četvrtkom (10:00-17:00)	08:00 - 12:00 po objektima
		12:30 – 15:00 (17:00) Baloti prilaz 1
ZDRAVSTVENI VODITELJ	08:00 – 15:00	08:00-12:00 po objektima 12:30-15:00 Maretićeva 2

Jedan dan u tjednu prema rasporedu jedan od članova stručno razvojne službe radi do 17:00 sati.

Radno vrijeme stručno razvojne službe je sedam sati dnevno i jedan sat za ostale poslove i radne zadatke (Članak 32/2 Državno pedagoški standardi).

Prema potrebi radno vrijeme stručnih suradnika će se mijenjati zbog potrebe procesa rada, potrebe roditelja ili zbog preraspodjele.

12. NAČIN OSTVARIVANJA PROGRAMA

Primarni program Vrtića provodi se u vremenu od 06.00 do 17.30 sati.

Ekonomska cijena programa iznosi 1.900,00 kn, a najviša cijena za roditelje ove pedagoške godine je 600,00 kn, nižu cijenu plaćanja roditelji mogu ostvariti donošenjem dokumentacije sukladno Odluci o načinu ostvarivanja prednosti pri upisu djece i mjerilima za naplatu usluga predškolskih ustanova Grada Zagreba od roditelja - korisnika usluga (Službeni glasnik Grada Zagreba 6/11, 19/11 i 15/12).

12.1. RADNO VRIJEME VRTIĆA

OBJEKT	RADNO VRIJEME	RANOJUTARNJ I RAD	KASNOPOPODNEV NI RAD
Maretićeva 2	06:00 - 16:30 po potrebi od 05:00 do 20:00 sati	06:00 - 07:30	16:30 - 17:30

Balotin prilaz	06:00 - 17:30 po potrebi od 05:00 do 20:00 sati	06:00 - 07:30	16:30 - 17:30
Katićev prilaz	06:00 - 17:30 po potrebi od 05:00 do 20:00 sati	06:00 - 07:30	16:30 - 17:30

Radno vrijeme vrtića ustrojeno je tako da u potpunosti odgovara potrebama djece i roditelja. Vrtić je otvoren od 5.30. do 17.30 sati svaki radni dan osim subote za koju se nije pokazala potreba. Vrtić ne radi u dane blagdana i praznika koji se slave na razini Republike Hrvatske. Radno vrijeme uskladili smo prema potrebama roditelja iskazanom u Upitniku za roditelje tijekom upisa.

Roditelj može koristiti program vrtića u trajanju od deset sati dnevno. Dolazak i odlazak djeteta ovisi o potrebama roditelja i tokom godine može doći do promjene ustrojstva radnog vremena vrtića.

Rad subotom ovisi o potrebama roditelja na području Novog Zagreba (najmanje petoro djece) prema odluci Gradskog ureda za odgoj, obrazovanje kulturi i sport. U našem vrtiću prema anketama ta potreba nije iskazana.

Dolazak djece u pravilu prema protokolu i kućnom redu vrtića je do 9.00 sati, a kasniji dolazak je prema dogovoru.

12.2. RITAM DANA

	DORUČAK	MEĐUOBRO K	RUČAK	UŽINA
JASLICE	08:30 - 09:00	10:30	mlađa jaslička skupina 13:30	15.00
			starija jaslička skupina 12:00	
			mješovita jaslička skupina 12:00	
VRTIĆ	08:30 - 09:00	10:30	mlađa vrtićka skupina 12:00	15.00
			srednja vrtićka skupina 13:00	
			mješovita vrtićka skupina 13:00	

			starija vrtićka skupina 13:00	
--	--	--	----------------------------------	--

13. NORME I VRIJEDNOSTI

Predškolski bi odgoj trebao aktivno i svjesno utjecati i poticati djecu na razvoj njihova shvaćanja i prihvaćanja demokratskih vrijednosti prihvaćenih u našem društvu.

13.1. CILJEVI KOJIMA BI TREBALO TEŽITI

Ciljevi određuju usmjerenje rada u predškolskom odgoju, kao i željene kvalitativne ciljeve predškolske ustanove. Predškolski odgoj bi trebao težiti da svakom djetetu osigura razvoj:

- osjećaj otvorenosti, poštovanja, suosjećanja s prilikama drugih ljudi kao i želju da drugim ljudima pritekne u pomoć
- sposobnost otkrivanja, promišljanja i donošenja stavova o raznim etičkim dilemama i temeljnim životnim pitanjima
- sposobnost shvaćanja kako su svi ljudi bez obzira na spol, društveno i etičko podrijetlo jednako vrijedni
- poštovanje svih životnih oblika kao i brige prema okolišu koji ga okružuje

13.2. SMJERNICE

Smjernice za djelatnike vrtića ne određuju samo odgovornost svih koji rade u njemu, već i odgovornost koju tim ima pri usmjeravanju u rada u skladu s ciljevima kurikuluma.

Svi zaposleni u predškolskoj ustanovi trebali bi:

- iskazivati poštovanje prema pojedincu, te pridonijeti stvaranju demokratskog ozračja u predškolskoj ustanovi, pogodnog za razvoj osjećaja pripadnosti, odgovornosti, u kojem se djeci pruža prilika iskazivanja solidarnosti
- poticati interakciju među djecom i pomoći im da riješe nesuglasice i ne razumijevanje, da postignu kompromis i nauče poštivati jedni druge
- tim djelatnika je dužan poštovati i zadovoljiti potrebe svakog djeteta, te dati mogućnost izražavanja njihove osobne jedinstvene vrijednosti
- osigurati primjenu demokratskih radnih metoda u kojima svako dijete aktivno sudjeluje
- naglasiti i ukazati na probleme povezane s etičkim dilemama i životnim pitanjima
- djeci ukazivati na činjenicu da se ljudi mogu različito ponašati, te imati različite sustave vrijednosti koji određuju njihovo stajalište i njihove postupke
- tim bi trebao biti odgovoran za razvijanju radnih normi i njihovu primjenu u aktivnostima namijenjenim skupini djece
- surađivati s obitelji u svezi djetetova odgoja, te s roditeljima raspraviti o pravilima i načinu ponašanja unutar predškolske ustanove.

14. RAZVOJ I UČENJE

Predškolski odgoj trebao bi obilježavati pristup gdje briga, njega i učenje čine jednu suvislu cjelinu. Pedagoške bi aktivnosti trebale biti provođene na način da predstavljaju izazov i potiču učenje i razvoj djeteta. Sredina u kojoj se uči bi trebala biti otvorena, privlačna, obogaćena sadržajima. Aktivnostima bi se trebala poticati igra, kreativnost i uživanje u učenju te bi trebale biti usmjerene na jačanje djetetovog zanimanja, za učenje i usvajanje novih iskustava, znanja i vještina.

Aktivnosti bi trebale doprinositi djetetovu razumijevanju samoga sebe i svijeta koji ga okružuje. Osjećaj za istraživanje, znatiželja i želja za učenjem trebale bi biti temelj pedagoških aktivnosti. One bi se trebale temeljiti na djetetovim iskustvima, interesima, potrebama i stajalištima. Tijek djetetovih misli i ideja trebao bi se koristiti za stvaranje raznolikosti pri učenju.

14.1. CILJEVI KOJIMA BI TREBALO TEŽITI

Predškolskim bi se odgojem trebalo postići da djeca:

- razvijaju svoj identitet i osjećaj sigurnosti,
- razvijaju znatiželju i sposobnost uživanja, te istovremeno i sposobnost igranja i učenja,
- razvijaju samostalnost i povjerenje u vlastite sposobnosti,
- imaju osjećaj sudjelovanja u vlastitoj kulturi, te da razvijaju osjećaj i poštovanje prema drugim kulturama,
- razvijaju sposobnost slušanja, pričanja, te sposobnost razmišljanja i izražavanja vlastitog mišljenja,
- razvijaju sposobnost individualnog i grupnog djelovanja, da nauče nositi se sa sukobima i shvaćati pravila i obveze, te da nauče preuzeti odgovornost za zajednička pravila,
- razvijati motoričke vještine, sposobnost koordinacije, svijest o vlastitom tijelu te razumijevanje važnosti održavanja vlastitog zdravlja,
- naučiti razlikovati značenje pojmova, te njihovo povezivanje i otkrivanje novih načina shvaćanja svijeta koji ih okružuje,
- razvijati bogat i raznovrstan govorni jezik i sposobnost komuniciranja s drugima, te izražavanja vlastitih misli,
- razvijati vlastiti rječnik i pojmove, sposobnost igranja riječima, zanimanje za pisani jezik i shvaćanje simbola kao i njihova komunikativna svojstva,
- razvijati kreativne sposobnosti i sposobnosti prenošenja misli i iskustava pomoću raznih načina izražavanja, kao što je gluma, slike, pjesme, glazba, ples i drama,
- razvijati sposobnost građenja, kreiranja i crtanja koristeći različite materijale i tehnike,
- razvijati sposobnost otkrivanja i korištenja matematike u smislenim situacijama i smislenom kontekstu,

- razvijati razumijevanje osnovnih svojstava pojma broja, mjerenja i forme, kao i sposobnost orijentiranja u vremenu i prostoru,
- razvijati razumijevanje vlastite uključenosti u prirodni proces i jednostavne znanstvene fenomene, kao što su poznavanje biljaka i životinja.

14.2. SMJERNICE

Svi zaposlenici u dječjem vrtiću trebali bi surađivati kako bi osigurali povoljno okruženje za razvoj, igru i učenje, te posvetiti posebnu pažnju pomaganju djece kojoj je zbog različitih razloga potrebna podrška u razvoju.

Tim djelatnika trebao bi:

- da se rad u grupi provodi na način da se djeca razvijaju u skladu s vlastitim mogućnostima, te da istovremeno dobiju poticaj za korištenje cjelokupnog niza svojih sposobnosti,
- da osjete užitak i smisao u učenju onoga što je novo, te da se izlažu novim izazovima koji potiču uživanje pri učenju novih vještina, iskustava i znanja,
- da dobiju potporu i poticaj tijekom svog socijalnog razvoja,
- da dobiju ono što je potrebno da bi mogli razviti međusobne odnose i osjećaj sigurnosti unutar skupine,
- da dobiju potporu i poticaj u razvijanju vlastitog jezika i razvoju komunikacijskih vještina,
- da dobiju potporu i poticaj u razvoju svojih motoričkih vještina, te da im se osigura njega i ujednačen dnevni ritam,
- osigurati poticaj i podršku djeci koja su suočena s teškoćama raznih vrsta,
- omogućiti djeci da ojačaju povjerenje u svoje vlastite sposobnosti,
- poticati znatiželju djece u njihovom prvotnom razumijevanju pisanog jezika i matematike,
- pružiti djeci priliku da shvate kako njihova osobna djela mogu utjecati na okoliš,
- pružiti im priliku da se upoznaju sa svojom neposrednom okolinom, funkcijama od važnosti u svakodnevnom životu, kao i priliku da se upoznaju s lokalnim kulturnim životom.

15. UTJECAJ DJETETA

Predškolski odgoj osigurava temelje pomoću kojih djeca shvaćaju pojam demokracije. Društveni razvoj djeteta pretpostavlja da je ono, sukladno svojim sposobnostima, sposobno preuzeti odgovornost za svoja djela kao i za okruženje u predškolskoj ustanovi. Potrebe i interesi koje sama djeca na razne načine izražavaju trebale bi činiti temelj za oblikovanje okruženja i planiranje pedagoških aktivnosti.

15.1. CILJEVI KOJIMA BI TREBALO TEŽITI

Predškolskim bi se odgojem trebalo postići da djeca razvijaju svoju sposobnost izražavanja misli i stavova te da na taj način imaju priliku utjecati na svoj položaj.

Isto tako da razvijaju svoju sposobnost shvaćanja i djelovanja u skladu s demokratskim principima, surađujući i odlučujući.

15.2. SMJERNICE

Svi zaposlenici trebali bi težiti tome da svako pojedino dijete razvije sposobnost i svakog djeteta.

Tim djelatnika bi trebao:

- iskoristiti želju i sposobnost djece da preuzmu veću odgovornost za sebe i svoje sudjelovanje u radu skupine djece,
- omogućiti svoj djeci da na osnovu njihove rastuće sposobnosti utječu na sadržaj aktivnosti, metode rada i ocjenjivanje aktivnosti,
- pripremiti djecu za sudjelovanje i dijeljenje odgovornosti, prava i obveza primjenjivih u demokratskom društvu.

16. PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBITELJ

Roditelji ili staratelji odgovorni su za postizanje i razvoj svog djeteta. Predškolskim bi se odgojem trebalo obitelji dodatno pomoći u stvaranju najboljih mogućih uvjeta za bogat i raznovrstan razvoj djeteta. Stoga bi se predškolski rad s djecom trebao odvijati u bliskoj i povjerljivoj suradnji s domom. Roditelji bi trebali imati priliku da unutar okvira nacionalnih ciljeva budu uključeni u aktivnosti predškolskih ustanova. Preduvjet koji bi roditeljima i djeci omogućavao da utječu na rad predškolske ustanove je taj da prije svega ima jasno određene ciljeve i sadržaj rada.

16.1. SMJERNICE

Svi zaposlenici trebali bi iskazivati poštovanje prema roditeljima, te imati osjećaj za razvijanje dobrih odnosa između djelatnika ustanove i obitelji i djece.

Tim djelatnika trebao bi zajedno s roditeljima omogućiti djeci da budu dobro upoznata s predškolskom ustanovom,

- uz dijalog o osobnom razvoju, održavati stalan dijalog s roditeljima o djetetovu blagostanju, razvoju i učenju, izvan predškolske ustanove i u njoj,
- roditeljima omogućiti da utječu na konkretiziranje ciljeva tijekom planiranja pedagoških aktivnosti,
- na primjeren način sagledati stavove roditelja pri planiranju i provođenju aktivnosti i osigurati roditeljima mogućnost procjenjivanja aktivnosti.

17. VREDNOVANJE I SAMOVREDNOVANJE

Suvremeno koncipiran rani i predškolski odgoj i obrazovanje bazira se na humanističko razvojnom pristupu i znanstvenim spoznajama o načinu učenja djece. Svrha mu je osigurati optimalne uvjete za uspješan odgoj i cjelovit razvoj svakog djeteta kako bi u potpunosti razvilo svoje potencijale, svoje vještine, sposobnosti učenja i druge kapacitete, te kako bi razvilo dostojanstvo, samopoštovanje i samopouzdanje. Jedna od temeljnih vještina koje bi dijete trebalo stjecati u najranijoj životnoj dobi jest naučiti dobiti ono što želi i trba, a da pri tom ne ugrozi potrebe i prava drugih u zajednici. Konvencija o pravima djeteta nalaže da svako dijete ima pravo na najbolje temelje u životu i obvezu odraslih da djeci osiguraju to pravo.

Kvaliteta sustava predškolskog odgoja i obrazovanja određuje se kao rezultat djelovanja niz subjektivnih i objektivnih čimbenika koji u sinergiji omogućuju uspješno zadovoljavanje potreba svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa u ozračju prijateljskih i suradničkih odnosa uz stabilnu tendenciju rasta. Predodžba vrtića kao zajednice subjekata koji uče, koji su stalno istraživači, zahtjeva kontinuirano vrednovanje usmjereno istraživanju, razumijevanju i usavršavanju odgojno-obrazovne prakse.

Dva su glavna pristupa vrednovanju: eksterno (vanjsko) i interno (unutarnje), odnosno samovrednovanje. Smatramo da je vrednovanje, i vanjsko i unutarnje, nezaobilazni dio odgojno obrazovnog procesa, no posebno bismo se fokusirali na osnaživanje ustanove i svih njezinih članova, na osvješćivanju važnosti i nužnosti unutarnjeg vrednovanja, jer upravo je to put prema mijenjanju pojedinca i cijele ustanove na bolje. Vrednovanje i samovrednovanje su nužni procesi sustavnog i kontinuiranog praćenja, analiziranja i procjenjivanja kvalitete ustanove.

Definicija kvalitete odgojno-obrazovne prakse nije nepromjenjivo, statično pitanje sa samo jednim ispravnim odgovorom. Zahtjevi za kvalitetom temelje se na živoj razmjeni znanja, iskustava, sklonosti svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa.

Iz navedenog proizlazi da je kurikulum odgojno-obrazovne ustanove neodvojiv od procesa učenja djece i odraslih, a ističe da je sukonstitucija znanja moguća jedino u zajednici koja uči. Stoga jedan od kriterija vrednovanja i samovrednovanja sustava ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, odnosno dječjeg vrtića, treba ići u smjeru istraživanja, praćenja i osvješćivanja te stalnog inoviranja postojeće prakse, radi unapređivanja dječjeg vrtića i njegove transformacije u zajednicu koja uči.

Kvalitetno vrednovanje i samovrednovanje je najmoćnije sredstvo za poticanje promjena na bolje, to je utvrđivanje trenutnog stanja, detektiranje problema i dobre prakse, određivanje prioriteta, pronalaženje ideja za rješavanje problema i unapređivanje prakse i utvrđivanje pozitivnih postignuća i njihovo osnaživanje.

Proces vrednovanja i samovrednovanja u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju može obuhvaćati cjelinu odnosno ukupnu funkcionalnost sustava ili neke segmente ranog i predškolskog odgoja.

Ključna područja vrednovanja:

1. Filozofija, stajališta i vrijednosti ustanove

Jačanje kapaciteta ustanove da sama sebe mijenja i usavršava u zacrtanom smjeru.

2. Stil upravljanja u dječjem vrtiću, izgradnja zajedničke vizije te uloge čimbenika odgojno-obrazovnog procesa

Razvijanje strategije angažmana, a ne kontrole.

3. Kvaliteta odnosa (na svim razinama u dječjem vrtiću i izvan njega) i načini rješavanja problema

Podizanje kvalitete komunikacije, preuzimanje odgovornosti za kvalitetu odnosa, razvijanje spremnosti za timski rad, poticanje uključenosti svih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa.

4. Prostor i materijalno okruženje

Oblikovanje prostorno-materijalnog okruženja za življenje i učenje koje omogućava komunikaciju i socijalnu interakciju djece i odraslih u dječjem vrtiću te omogućava: slobodu izbora, samostalnost, kretanje, kreativnost, vlastiti tempo učenja...

5. Zdravstveno-higijenski uvjeti i sigurnost

Planiranje prehrane u skladu s preporukama stručnjaka, čistoću i urednost ustanove, sigurnost unutarnjih i vanjskih prostora ustanove te provedba sigurnosnih mjera.

6. kurikulum predškolskog odgoja te učenje djece i odraslih

Osvješčivanje, uvođenje promjena, analiza rezultata, praćenje, inoviranje, transformiranje vrtića u zajednice u zajednicu koja uči.

7. Odnos i partnerstvo obitelji, vrtića i lokalne zajednice

Shvaćanje roditelja i članova lokalne zajednice kao ravnopravnih partnera u odgoju i obrazovanju djece, djelatno uključivanje roditelja i svih čimbenika u sukonstrukciju vrtićkog kurikuluma.

8. Ljudski resursi

Uočavanje elemenata zadovoljstva poslom, procjenjivanje kompetentnosti u radu s djecom roditeljima, i kolegama te želju za kontinuiranim usavršavanjem.

9. Proces praćenja i vrednovanja

Osvješčivanje dobrih i loših segmenata rada, zadovoljstvo kvalitetom rada, spremnost za prihvaćanje i iznošenje dobronamjernih primjedaba o radu, otvorenost ustanove za razgovor o kvaliteti rada te elemente stavova o procesima vanjskog vrednovanja i samovrednovanja.

Kvalitetnim samovrednovanjem svih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa (ravnatelj, stručni djelatnici, djeca, roditelji, čimbenici lokalne zajednice) značajno bi se unaprijedila odgojno-obrazovna praksa u dječjem vrtiću.

Kooperativnim vrednovanjem (vanjskim i unutaršnjim) stekao bi se uvid u postojeće stanje ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, detektirali postojeći problemi te utvrdili mogući pravci djelovanja u cilju unapređivanja sustava.

Krajnji cilj vrednovanja i samovrednovanja dječjeg vrtića je utvrđivanje postojećeg stanja te jačanje kapaciteta ustanove da samu sebe mijenja i usavršava u zacrtanom smjeru, vodeći računa o stvaranju uvjeta za uspješno zadovoljavanje potreba i prava svih. U skladu s

navedenim nužno je stvoriti okruženje i ozračje za slobodan dijalog u kojem će samovrednovanje i refleksije pojedinca biti nadopunjene refleksijama svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa.

18. SIGURNOSNO-ZAŠTITNI PROGRAMI I PROTOKOLI POSTUPANJA U KRIZNIM SITUACIJAMA

U trenutku upisa djeteta u Dječji vrtić roditelji očekuju i podrazumijevaju da je dijete sigurno i zaštićeno dok se oni nalaze na svom radnom mjestu. Odgovornost za djetetovu sigurnost u vrijeme dok boravi u vrtiću dijele svi Djelatnici dječjeg vrtića.

Dijete predškolske dobi, prije svega, od odraslih treba zaštitu, brigu, potporu, poticaj. Odrasli u vrtiću odgovorni su za to da organizacijski i materijalni uvjeti u kojima dijete boravi budu takvi da je dijete zaštićeno i sigurno.

Isto tako, jedna od najvažnijih zadaća predškolske ustanove je da priprema dijete za samostalan život i da potiče socijalnu kompetenciju djeteta.

Odrasli svojim ponašanjem i cjelokupnom sigurnom fizičkom okolinom utječu na osjećaj sigurnosti djeteta, na zadovoljavanje potrebe djeteta da slobodno izražava brigu za sebe i traži zaštitu. Naime, da bi se dijete moglo zaštititi od potencijalno opasne, ugrožavajuće situacije, predmeta, osoba, mora ih znati prepoznati. Informirano dijete manje se boji opasnih situacija

Namjera ovih Mjera i protokola je pojasniti i osvijestiti uloge svih zaposlenika Vrtića u osiguravanju sigurnog okruženja za rast i razvoj djece.

Cilj je Zaštita sigurnosti i zdravlja djece, poticanje samozaštitnog odgovornog ponašanja i svjesnog izbjegavanja rizika te osnaživanje djeteta za sigurno ponašanje.

-Afirmacija potencijala djeteta i izgrađivanje osobe koja poštuje ljudska prava i humane vrijednosti.

-Sigurnost djece kao profesionalna obveza zaposlenika regulirati će se funkcionalnim mjerama sigurnosti usklađenim sa zakonskom regulativom, posebnostima ustanove i programskim okvirom. Bitne zadaće odgojno-obrazovnog rada će se planirati, ostvarivati i valorizirati sukladno Konvenciji o dječjim pravima

Ciljevi ovog programa ostvarivat će se kroz nekoliko razina:

a) Odgajatelji:

-timskom suradnjom odgajatelja i stručnog tima treba utvrditi rizike i procijeniti postojeću situaciju s obzirom na sigurnost djeteta u vrtiću,

-u okviru stručnog usavršavanja odgojitelja prednost treba dati temama koje su usklađene s ciljevima ovih Mjera i protokola

-uključiti prije svega odgojitelje, ali i ostale zaposlenike u izradu protokola postupanja u rizičnim situacijama (uvažiti njihova mišljenja, iskustvo, stavove i prijedloge)

-kontinuirano razmatrati moguće izvore opasnosti i osigurati potpuno razumijevanje razina djelovanja i razina odgovornosti svakog pojedinog zaposlenika.

b) Djeca:

-kroz odgojno-obrazovne sadržaje i projekte osnaživati dijete u odgovornom i samozaštitnom ponašanju (razvoj pozitivne slike o sebi, stjecanje socijalnih vještina u smislu samozaštite, odupiranje nasilnom ponašanju, odgoj za i o dječjim pravima, odgoj za zdrave stilove života itd.)

c) Roditelji:

-informiranje roditelja o sigurnosno zaštitnim programima u dječjem vrtiću, utvrđivanje prava, obveza i odgovornosti svih sudionika,

-pružanje podrške i jačanje roditeljske kompetencije u području odgoja i poticanja dječjeg razvoja s ciljem sigurnog i sretnog odrastanja (uključivanje roditelja u neke odgojno-obrazovne sadržaje s djecom, edukativni rad s roditeljima, tematske radionice i predavanja, individualni savjetodavni rad.

Nosioci programa su svi djelatnici Dječjeg vrtića.

Postupci u ostvarivanju programa:

-razmotriti moguće uzore opasnosti i osigurati mjere očuvanja sigurnosti djece sastavljanjem protokola za svaku predviđenu rizičnu situaciju u Dječjem vrtiću,

-utvrditi razinu odgovornosti djelatnika vrtića prilikom otklanjanja rizičnih situacijama,

-upoznati sve djelatnike vrtića sa protokolima postupanja u rizičnim situacijama,

-omogućiti mjere za provođenje programa (tehničke i ostale preduvjete),

-informirati roditelje o sadržaju protokola,

-pratiti provođenje programa i po potrebi ga unapređivati i mijenjati.

19. ETIČKI KODEKS

Etički kodeks Dječjeg vrtića „Utrina“ sadržava skup pravila, moralnih i etičkih načela kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju pridržavati svi djelatnici Dječjeg vrtića „Utrina“.

Načela Kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na druge osobe koje nisu djelatnici Vrtića, ali sudjeluju u radu i djelovanju Vrtića, ako i ukoliko se ponašanje i djelovanje tih osoba može izravno povezati s Vrtićem.

Izrazi navedeni u ovom Kodeksu navedeni u muškom rodu neutralni su i odnose se na osobe muškog i ženskog spola.

Kodeks se temelji na opće prihvaćenim i međunarodno usuglašenim društvenim vrijednostima koje su definirane u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima (1948.) te Konvenciji UN o pravima djeteta (1995.), a koje svi djelatnici trebaju promicati.

Postupci propisani Kodeksom ne uređuju prava, obveze i odgovornosti osoba koje u njima sudjeluju kao alternativa za građanske, kaznene, upravne ili stegovne (disciplinske) postupke uređene zakonima, drugim propisima i aktima Vrtića

Kodeks ima za cilj:

- štiti prava i osobni integritet djece, roditelja i djelatnika Vrtića,
- štiti načela koja predstavljaju temelj suradnje s djecom, roditeljima i suradnicima,
- poticati zaposlenike na ostvarivanje ciljeva, prihvaćanju vrijednosti i načela iz ovog Kodeksa,
- podizati kvalitetu odgoja u vrtiću, obitelji i široj zajednici.

Kodeks obuhvaća pet temeljnih područja odgovornosti djelatnika koji su posredno ili neposredno uključeni u rad s djecom:

1. odgovornost prema djeci,
2. odgovornost prema roditeljima odnosno obitelji,
3. odgovornost ravnatelja,
4. odgovornost djelatnika prema ustanovi i suradnicima,
5. odgovornost prema osnivaču i široj zajednici.

Svako područje sadrži skup vrijednosti definiranih kroz ciljeve kojima se teži i načela kojima se treba ravnati.

Ovaj Kodeks treba prihvatiti kao moralnu obavezu, a postavljene ciljeve i načela kao skup smjernica za uzoran i profesionalan odgojno-obrazovni rad.

Razvijanje duha zajedništva i zaštite ugleda Vrtića, kako na radnom mjestu, tako i u privatnom životu zaposlenika, predstavlja važan zajednički cilj Vrtića.

Dobrobit djece kao pojam povezujemo s dostojanstvom, sigurnošću i srećom kao najvećoj vrijednosti kojoj je podređeno sve ostalo.